

Rapportage De Michaëlschool

Leerlingtevredenheidsonderzoek

In opdracht van Zicht Primair Onderwijs - De Michaëlschool
Contactpersoon Dhr. P. van de Sande

Utrecht, april 2014
DUO Onderwijsonderzoek
drs. Vincent van Grinsven
drs. Marjan den Ouden

Postbus 681
3500 AR Utrecht
telefoon: 030 263 1080
e-mail: info@duo-onderwijsonderzoek.nl
website: www.duo-onderwijsonderzoek.nl

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding 2
- 2. Doelstellingen van het onderzoek 3
- 3. Onderzoeksopzet 4
- 4 MANAGEMENT SUMMARY 6
 - 4.1 Management summary 6
 - 4.2 Aanbevelingen 8
- 5 ONDERZOEKSRESULTATEN 9
 - 5.1 Overall beeld De Michaëlschool 9
 - 5.2 Hoofdaspecten nader bekeken 15
- 6. Achtergrondkenmerken van de leerlingen 22

1. Inleiding

De Michaëlschool wil inzicht in de tevredenheid van leerlingen van de school. Tegen deze achtergrond heeft De Michaëlschool in maart/april 2014 een Leerlingtevredenheidsonderzoek laten uitvoeren.

In deze rapportage worden de resultaten van het onderzoek beschreven.

2. Doelstellingen van het onderzoek

De onderzoeksdoelstellingen van het Leerlingtevredenheidsonderzoek luiden als volgt:

- *Achterhalen hoe tevreden de leerlingen van De Michaëlschool met hun school zijn.*
- *Achterhalen hoe De Michaëlschool scoort ten opzichte van de landelijke PO-cijfers.*
- *Achterhalen wat de verbeterpunten voor De Michaëlschool zijn vanuit het perspectief van de leerlingen.*

Het gaat om een breed/oriënterend onderzoek waarbij alle mogelijke aspecten die van invloed zijn op de tevredenheid van leerlingen met De Michaëlschool, aan de orde zullen komen.

Het onderzoek levert een overzicht op van de verbeterpunten voor De Michaëlschool, maar ook van de sterke punten van De Michaëlschool (dissatisfiers én satisfiers).

3. Onderzoeksopzet

Onderzoeksmethode

Leerlingtevredenheidsonderzoek dient te worden verricht op een manier die het de leerling mogelijk maakt om rustig over de beantwoording van de vragen na te denken.

De leerlingen van de groepen 6, 7 en 8 zijn uitgenodigd om aan het onderzoek deel te nemen en de online vragenlijst op school in te vullen.

De Michaëlschool heeft brieven ontvangen met hierin een instructie, een link naar de vragenlijst en een persoonlijke inlogcode voor de leerlingen. Deze brieven werden onder de leerkrachten van de deelnemende groepen verspreid. Met behulp van een persoonlijke inlogcode konden de leerlingen de vragenlijst op school invullen.

Onderzoeksgroepen en respons

Het onderzoek is gehouden onder de leerlingen van de groepen 6, 7 en 8 van De Michaëlschool. Uiteindelijk hebben 126 leerlingen de vragenlijst ingevuld.

Vragenlijst

Er is gebruik gemaakt van de basisvragenlijst Leerlingtevredenheidsonderzoek primair onderwijs. De Michaëlschool heeft de mogelijkheid gekregen om de terminologie van de vragenlijst aan te passen aan de terminologie die op school wordt gebruikt. Daarnaast heeft De Michaëlschool de mogelijkheid gekregen om schoolspecifieke vragen toe te voegen (het Pluspakket).

Leeswijzer

In **hoofdstuk 5** gaan we in op de bevindingen uit het onderzoek. We beginnen in paragraaf 5.1 met de beschrijving van het overkoepelende beeld, de hoofdlijnen.

In **paragraaf 5.2** worden de hoofdlijnen verder uitgewerkt. Dat gebeurt steeds op een uniforme manier. Allereerst worden de gemiddelde scores (op de in dit onderzoek gehanteerde 10-puntsschaal) weergegeven.

Vervolgens gaan we in op de procentuele verdeling tussen de leerlingen die over de verschillende aspecten positief of juist negatief gestemd zijn.

Hoofdstuk 6 biedt een weergave van de achtergrondkenmerken van de responderende leerlingen.

Interpretatie van de resultaten

De vragenlijst bestaat voor het merendeel uit stellingen waar de leerlingen het mee eens of oneens kunnen zijn. Een stelling luidt bijvoorbeeld: *Er zijn duidelijke regels in de klas*. Leerlingen kunnen antwoorden met: mee oneens, tussenin, mee eens.

We kennen aan de antwoorden vervolgens een waarde toe ('1' voor oneens, '5,5' voor tussenin en '10' voor mee eens). Per aspect/stelling berekenen we vervolgens de gemiddelde score. Het gemiddelde ligt tussen de '1' (als alle respondenten op het aspect/de stelling mee oneens hebben geantwoord) en '10' (als alle respondenten op het aspect/de stelling mee eens hebben geantwoord). Hoe hoger de score op een stelling is, des te positiever de leerlingen over deze stelling zijn.

We kijken vervolgens op verschillende manieren naar de resultaten:

1 De gemiddelde scores per hoofd- en deelaspect

Aan de antwoordcategorieën kennen we een waarde toe. '1' voor mee oneens tot '10' voor mee eens. Per voorgelegd aspect berekenen we vervolgens de gemiddelde score. Als richtlijn bij de interpretatie van de gemiddelde scores op de hoofd- en deelaspecten bij leerlingtevredenheid gebruiken we de volgende indeling:

- Gemiddeld 8,6 of hoger: zeer goed / zeer tevreden;
- 8,2 tot en met 8,5: goed / tevreden;
- 7,7 tot en met 8,1: redelijk / redelijk tevreden;
- 6,9 tot en met 7,6: matig / matig tevreden;
- 6,8 en lager: zeer matig/slecht / niet tevreden.

2 Het percentage ontevreden leerlingen

De leerlingen die op de (positief geformuleerde) aspecten/stellingen – bijv. *Er zijn duidelijke regels in de klas* - antwoorden met 'mee oneens' scoren wij als ontevreden leerlingen. Aspecten waarover 15% of meer van de leerlingen ontevreden is, kunnen worden getypeerd als knelpunt. De ervaring is dat als de gemiddelde score op een aspect 6,8 of lager is, er vaak sprake is van 15% of meer ontevreden leerlingen.

3 De benchmark

Om de resultaten te kunnen plaatsen, is op hoofdlijnen gebruik gemaakt van een benchmark primair onderwijs. De benchmark is opgesteld op basis van onderzoek dat DUO Onderwijsonderzoek heeft verricht onder leerlingen van groep 6, 7 en 8 in het primair onderwijs. De benchmark PO bevat de resultaten van circa 14.000 leerlingen. Zie paragraaf 5.1.4 van deze rapportage.

4 De Prioriteitenmatrix

Zie paragraaf 5.1.3 van deze rapportage voor de analysetechniek die aan het opstellen van de prioriteitenmatrix ten grondslag ligt en de tekst en uitleg bij de prioriteitenmatrix.

Door vanuit verschillende invalshoeken naar de resultaten te kijken, ontstaat een genuanceerde kijk op de onderzoeksresultaten.

4 MANAGEMENT SUMMARY

4.1 Management summary

4.1.1 Inleiding

In maart/april 2014 is een leerlingtevredenheidsonderzoek verricht naar de tevredenheid van leerlingen van De Michaëlschool. De meting onder de leerlingen heeft online plaatsgevonden. Er is gebruik gemaakt van de basisvragenlijst Leerlingtevredenheidsonderzoek primair onderwijs, waarbij De Michaëlschool de mogelijkheid heeft gekregen om de terminologie van de vragenlijst aan te passen aan de terminologie die op school wordt gebruikt. Daarnaast heeft De Michaëlschool gebruik kunnen maken van de mogelijkheid om schoolspecifieke vragen toe te voegen (het Pluspakket).

Uiteindelijk hebben 126 leerlingen de vragenlijst ingevuld.

4.1.2 Interpretatie van de onderzoeksresultaten

Wij hanteren voor de interpretatie van de onderzoeksresultaten een aantal criteria.

Voor het bepalen van de succesfactoren hanteren wij de volgende drie criteria:

1. de gemiddelde score op een (hoofd- of deel)aspect: bij een 8,6 of hoger signaleren wij een succesfactor;
2. de benchmark primair onderwijs: indien De Michaëlschool hoger scoort dan de benchmark (uitgedrukt in een '+' of in een '++') signaleren wij een succesfactor;
3. de prioriteitenmatrix: hoofdaspecten in kwadrant II (aspecten waar leerlingen tevreden over zijn en waaraan leerlingen veel belang hechten) zijn de 'sterke punten'.

Wij hanteren vier criteria voor het bepalen van de knelpunten:

1. de gemiddelde score op een (hoofd- of deel)aspect: bij een 6,8 of lager signaleren wij een knelpunt;
2. het percentage leerlingen dat ontevreden is over een bepaald (hoofd- of deel)aspect: bij 15% of meer ontevreden leerlingen signaleren wij een knelpunt;
3. de benchmark primair onderwijs: indien De Michaëlschool lager scoort dan de benchmark (uitgedrukt in een '-' of in een '--') signaleren wij een knelpunt;
4. de prioriteitenmatrix: de verbeterpunten met een hoge prioriteit (kwadrant I) en de verbeterpunten met een lage prioriteit (kwadrant IV) verdienen de aandacht van de school.

4.1.3 Algemeen beeld

Hieronder volgt een overzichtstabel waarin de vier criteria voor het bepalen van de succesfactoren en knelpunten worden weergegeven.

In dit overzicht is per hoofdaspect aangegeven:

- de gemiddelde score
- de score uit de benchmark PO
- de afwijking ten opzichte van de benchmark
- het percentage ontevreden leerlingen
- het percentage tevreden leerlingen
- de positie in de prioriteitenmatrix

	Gemiddelde	Benchmark PO	Afwijking t.o.v. de benchmark	Percentage ontevreden leerlingen	Percentage tevreden leerlingen	Plaats in de prioriteitenmatrix
Leerkracht	9.8	8.7	++	0 %	95 %	Handhaven
Onderwijs en toetsen	9.4	8.7	++	0 %	86 %	Sterke punten
Sociaal-emotioneel	9.2	8.3	++	1 %	82 %	Verbeterpunten minder hoge prioriteit
Extra activiteiten	9.2	8.5	++	2 %	85 %	Verbeterpunten minder hoge prioriteit
Sfeer	8.8	8.1	++	1 %	74 %	Verbeterpunten hoge prioriteit

Toelichting op 'Plaats in de prioriteitenmatrix':

- een hoofdaspect duiden we aan als 'niet te positioneren' als we het niet eenduidig aan één van de kwadranten in de prioriteitenmatrix kunnen toewijzen.

4.2 Aanbevelingen

Voorop staat dat de leerlingen van Bs. St. Michaëlschool tevreden zijn met hun school (gemiddeld rapportcijfer van een 8.0). Zij zijn zeer tevreden over alle onderscheiden hoofdaspecten. Alle hoofdaspecten scoren sterk hoger dan de benchmark primair onderwijs.

Leerlingtevredenheidsonderzoek wordt echter met name verricht om te achterhalen waar mogelijkheden tot verbetering liggen voor de tevredenheid van de leerlingen. Omdat er geen hoofdaspecten zijn waar leerlingen niet tevreden over zijn, richten de aanbevelingen zich op die deelaspecten die in het onderzoek als relatief zwak naar voren komen.

Veel leerlingen geven bij het hoofdaspect sociaal-emotioneel aan dat ze meestal zenuwachtig zijn als er een toets gemaakt moet worden. Het lijkt ons goed om de leerlingen minder zenuwachtig te maken door bijvoorbeeld vaker te oefenen met toetsen. Relatief veel leerlingen geven aan vaak geen zin te hebben om naar school te gaan en dat er in de klas niet goed geluisterd wordt naar elkaars ideeën. Van de leerlingen geeft 15% aan dat er in de klas gepest wordt. In vergelijking met andere scholen is dat niet zoveel. Het is belangrijk dat kinderen zich prettig voelen op school. Daarom is het ook erg belangrijk om goed na te gaan hoe het komt dat sommige kinderen niet met plezier naar school gaan en dat er gepest wordt. Om de sfeer op te verbeteren zou gedacht kunnen worden aan projecten/materiaal waarin aandacht wordt besteed aan omgangsvormen tussen leerlingen en pestgedrag. Ook zou er gedacht kunnen worden aan een kringgesprek waarin het bovengenoemde onderwerpen besproken worden met de leerlingen.

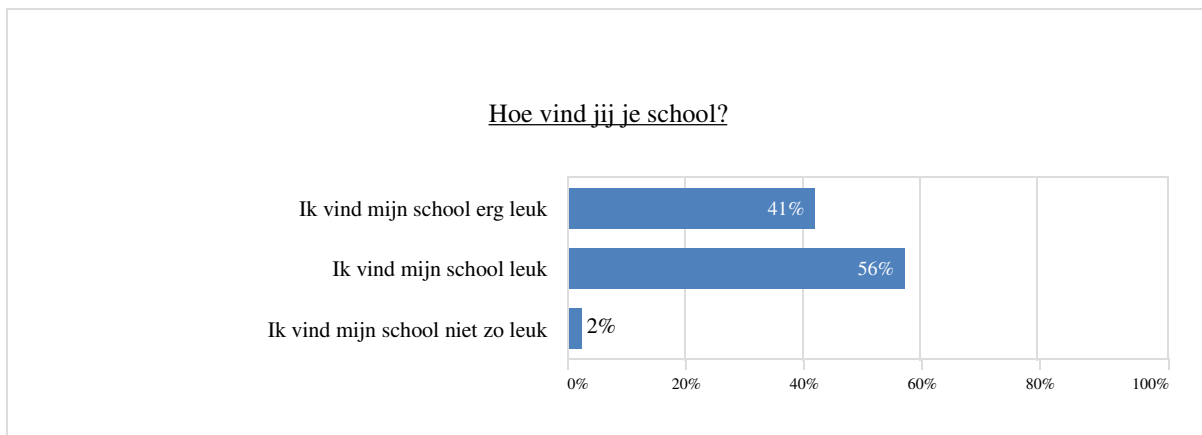
5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Overall beeld De Michaëlschool

5.1.1 Algeheel oordeel

De leerlingen is gevraagd hun school te beoordelen aan de hand van een rapportcijfer. Gemiddeld genomen beoordelen zij hun school met een 8.0.

Daarnaast is aan de leerlingen gevraagd of zij hun school leuk vinden.

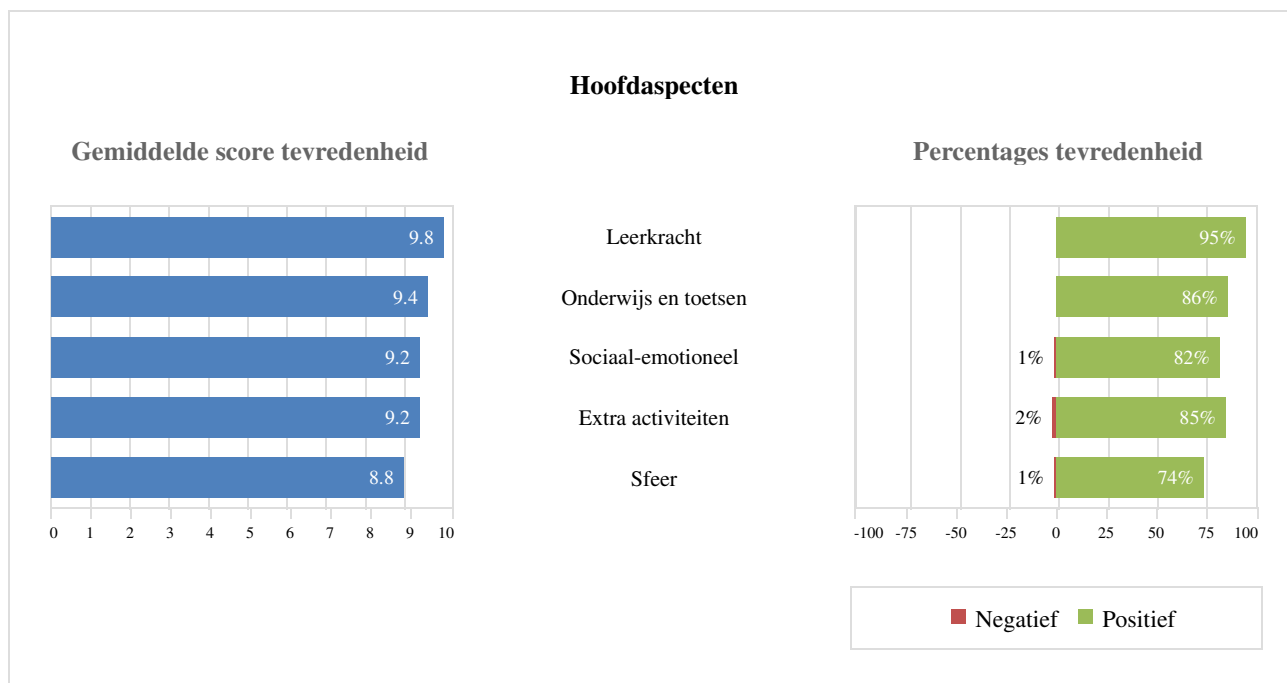
5.1.2 Tevredenheid over de hoofdaspecten

In de linker grafiek gaan we in op de gemiddelde score van de leerlingen op de verschillende aspecten. Aspecten waarop De Michaëlschool 'zeer goed' scoort, treft u boven de groene lijn aan. Treft u geen groene lijn aan, dan heeft De Michaëlschool geen, dan wel uitsluitend 'zeer goede' scores gekregen. Beneden de rode lijn staan de aspecten waarop De Michaëlschool een 'slechte' score krijgt. Treft u geen rode lijn aan, dan heeft De Michaëlschool geen, dan wel uitsluitend 'slechte' scores gekregen.

In de rechter grafiek gaan we in op de procentuele verdeling tussen de leerlingen die over de verschillende aspecten positief (mee eens) of juist negatief (mee oneens) gestemd zijn. De neutrale positie (tussenin) is niet in de grafiek opgenomen.

De leerlingen zijn zeer tevreden over de leerkracht (9.8), over het onderwijs en de toetsen (9.4), over de sociaal-emotionele ontwikkeling (9.2), over de extra activiteiten (9.2) en over de sfeer (8.8).

Er zijn geen deelaspecten waarover de leerlingen negatief gestemd zijn.

Positieve en negatieve punten

We hebben de leerlingen de volgende twee open vragen (zonder voorgecodeerde antwoordcategorieën) voorgelegd:

1. Wat vind je het leukst op school?
2. Wat vind je het minst leuk op school?

In de onderstaande twee tabellen staan de antwoorden die door relatief veel leerlingen zijn gegeven.

Als belangrijkste positieve punten werden genoemd:	%
Leuke juf/meester	16.0%
Gym	8.7%
(alle) kinderen	6.7%
het schoolplein/voetbalveld	6.7%
Pauze/buitenspelen	5.3%
De kinderen in mijn klas	4.7%
De gezellige sfeer	4.7%
Vrienden en vriendinnen	4.7%
Tekenen/knutselen/handvaardigheid/crea	4.0%
het (nieuwe) gebouw	4.0%
(Bijna) alles op school	3.3%

Als belangrijkste negatieve punten werden genoemd:	%
Taal/spelling/(begrijpend) lezen	14.0%
Niets	14.0%
Het gebouw	6.7%
Geen leuk schoolplein	6.7%
Vieze wcs	6.0%
overige vakken/lessen	4.7%
Rekenen	4.0%
de weg naast de school	3.3%

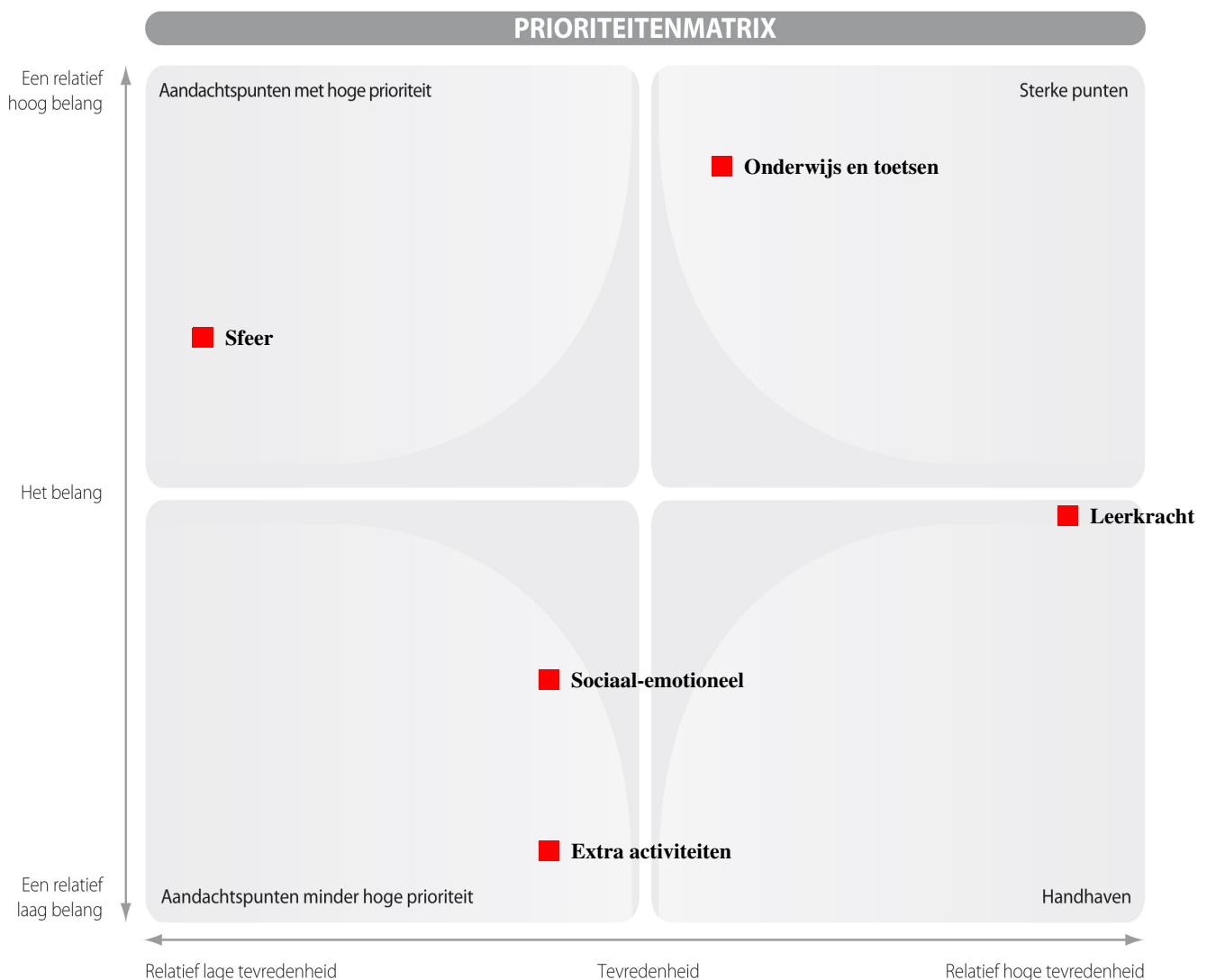
5.1.3 Verbeterprioriteiten

Om de beoordeling van verschillende hoofdaspecten goed te kunnen interpreteren, is het nodig om, naast de tevredenheid van de leerlingen met de verschillende hoofdaspecten ook inzicht te krijgen in het belang van deze hoofdaspecten voor de leerlingen. Het betreft hier dan het vinden van een antwoord op een vraag als: hoe belangrijk is de tevredenheid van leerlingen met 'de leerkracht' in vergelijking met bijvoorbeeld de tevredenheid van leerlingen met 'de voorzieningen'.

Immers: een lage tevredenheidsscore op een hoofdaspect dat van weinig belang blijkt voor de leerlingen vraagt een andere/lagere prioriteit van de school dan een lage tevredenheidsscore op een aspect dat voor leerlingen juist van groot belang blijkt te zijn.

Het belang van een hoofdaspect voor de leerlingen bepalen we door de correlatie/de samenhang te berekenen tussen de algemene tevredenheid van de leerlingen met de school enerzijds en de tevredenheid van de leerlingen met de verschillende hoofdaspecten anderzijds (met behulp van een zogeheten meervoudige regressieanalyse). De aanname daarbij is dat hoe sterker de correlatie/de samenhang tussen het hoofdaspect en de algemene tevredenheid is, hoe belangrijker het hoofdaspect kennelijk is voor de leerlingen.

Op basis van 'belangsscores' (die we dus bepalen aan de hand van een meervoudige regressieanalyse) en 'tevredenheidsscores' stellen we een prioriteitenmatrix op met vier kwadranten.

De 4 kwadranten hebben de volgende betekenis:

VERBETERPUNTEN HOGE PRIORITEIT	STERKE PUNTEN
In dit kwadrant staan de hoofdaspecten waar de leerlingen <u>relatief ontevreden</u> over zijn en waar zij <u>relatief veel belang</u> aan hechten (deze hoofdaspecten spelen een belangrijke rol bij de algemene tevredenheid van de leerlingen). Op deze hoofdaspecten valt veel winst te behalen in termen van leerlingtevredenheid. Hoofdaspecten in dit kwadrant verdienen nadrukkelijk de aandacht van de school. Het gaat om de volgende hoofdaspecten: Sfeer.	In dit kwadrant staan de hoofdaspecten waar de leerlingen <u>relatief tevreden</u> over zijn en waar zij <u>relatief veel belang</u> aan hechten (deze hoofdaspecten spelen een belangrijke rol bij de algemene tevredenheid van de leerlingen). Dit zijn de sterke punten, de succesfactoren van de school. Het gaat om de volgende hoofdaspecten: Onderwijs en toetsen.
VERBETERPUNTEN MINDER HOGE PRIORITEIT	HANDHAVEN
In dit kwadrant staan de hoofdaspecten waar de leerlingen <u>relatief ontevreden</u> over zijn en waar zij <u>relatief weinig belang</u> aan hechten (deze hoofdaspecten spelen een ondergeschikte rol bij de algemene tevredenheid van de leerlingen). Op deze hoofdaspecten valt minder winst te behalen in termen van leerlingtevredenheid. Hoofdaspecten in dit kwadrant behoeven minder aandacht van de school, maar dienen wel bewaakt te worden. Er kan zich immers een situatie voordoen waarin het belang van deze hoofdaspecten voor de leerlingen toeneemt. Het gaat om de volgende hoofdaspecten: Sociaal-emotioneel, Extra activiteiten.	In dit kwadrant staan de hoofdaspecten waar de leerlingen <u>relatief tevreden</u> over zijn en waar zij <u>relatief weinig belang</u> aan hechten (deze hoofdaspecten spelen een ondergeschikte rol bij de algemene tevredenheid van de leerlingen). De hoofdaspecten in dit kwadrant behoeven weinig aandacht van de school. Het gaat om de volgende hoofdaspecten: Leerkracht.

5.1.4 Benchmark primair onderwijs

In de volgende tabel benchmarken we de scores op de hoofdaspecten met de scores voor het primair onderwijs.

De Michaëlschool scoort op de volgende hoofdaspecten (sterk) hoger dan gemiddeld, dat wil zeggen (sterk) hoger dan de benchmark primair onderwijs: Leerkracht, Onderwijs en toetsen, Sociaal-emotioneel, Extra activiteiten en Sfeer.

	Gemiddelde score van De Michaëlschool	Benchmark PO	Afwijking t.o.v. de benchmark
Leerkracht	9.8	8.7	++
Onderwijs en toetsen	9.4	8.7	++
Sociaal-emotioneel	9.2	8.3	++
Extra activiteiten	9.2	8.5	++
Sfeer	8.8	8.1	++

De schaal heeft de volgende betekenis:

-- = sterk lager/slechter dan de benchmark (verschil van 0,5 of meer)

- = lager/slechter dan de benchmark (verschil van 0,3 of 0,4)

0 = (ongeveer) gelijk aan de benchmark (verschil van 0,2 of minder)

+ = hoger/beter dan de benchmark (verschil van 0,3 of 0,4)

++ = sterk hoger/beter dan de benchmark (verschil van 0,5 of meer)

5.2 Hoofdaspecten nader bekeken

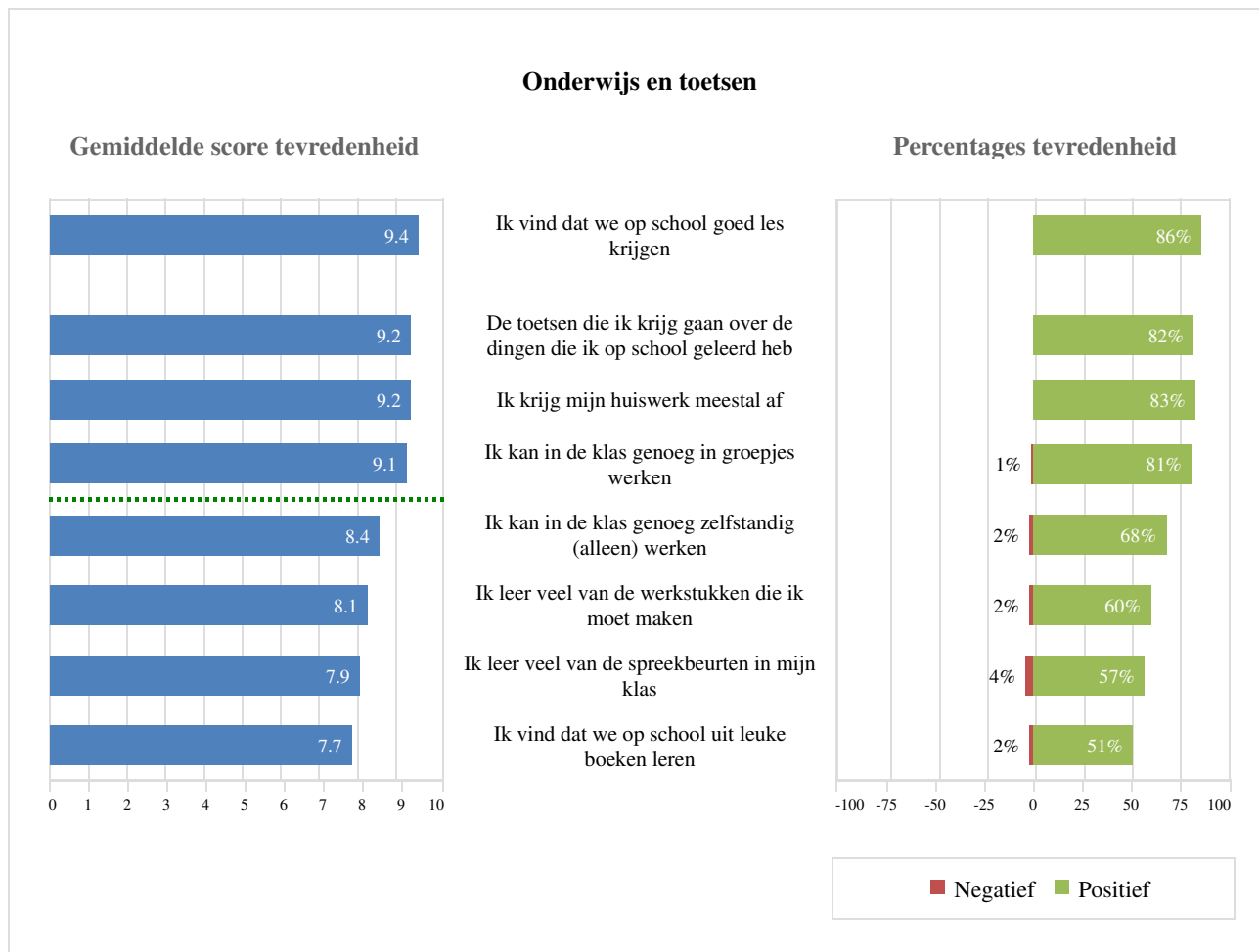
5.2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zoomen we in op de hoofdaspecten. Leerlingen is niet alleen gevraagd naar hun tevredenheid met het hoofdaspect maar ook naar de tevredenheid met tal van deelaspecten die onder het hoofdaspect vallen.

5.2.2 Onderwijs en toetsen

De leerlingen zijn zeer tevreden over de mate waarin de toetsen gaan over wat zij op school geleerd hebben (9.2), over de mate waarin zij hun huiswerk meestal af krijgen (9.2) en over de mate waarin er in de klas in groepjes wordt gewerkt (9.1).

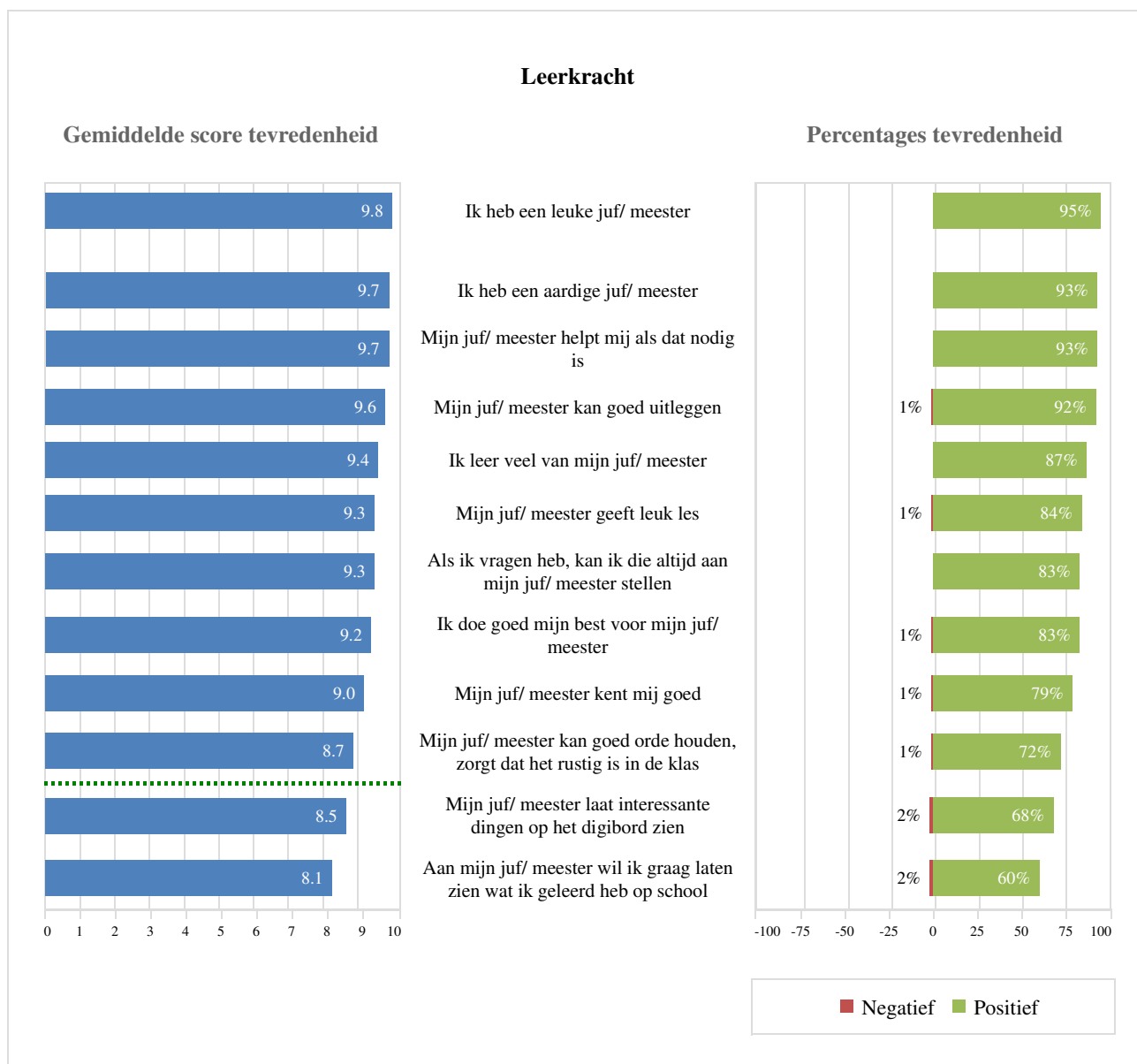
Er zijn geen deelaspecten waarover de leerlingen negatief gestemd zijn.

5.2.3 Leerkracht

De leerlingen zijn zeer tevreden over de mate waarin de leerkracht aardig is (9.7), over de mate waarin de leerkracht hen helpt als dat nodig is (9.7), over de uitleg van de leerkracht (9.6), over wat zij leren van de leerkracht (9.4), over de lessen van de leerkracht (9.3), over de mate waarin zij vragen aan de leerkracht kunnen stellen (9.3), over de mate waarin zij hun best doen voor de leerkracht (9.2), over de mate waarin de leerkracht hen goed kent (9.0) en over de mate waarin de leerkracht goed orde kan houden en zorgt voor rust in de klas (8.7).

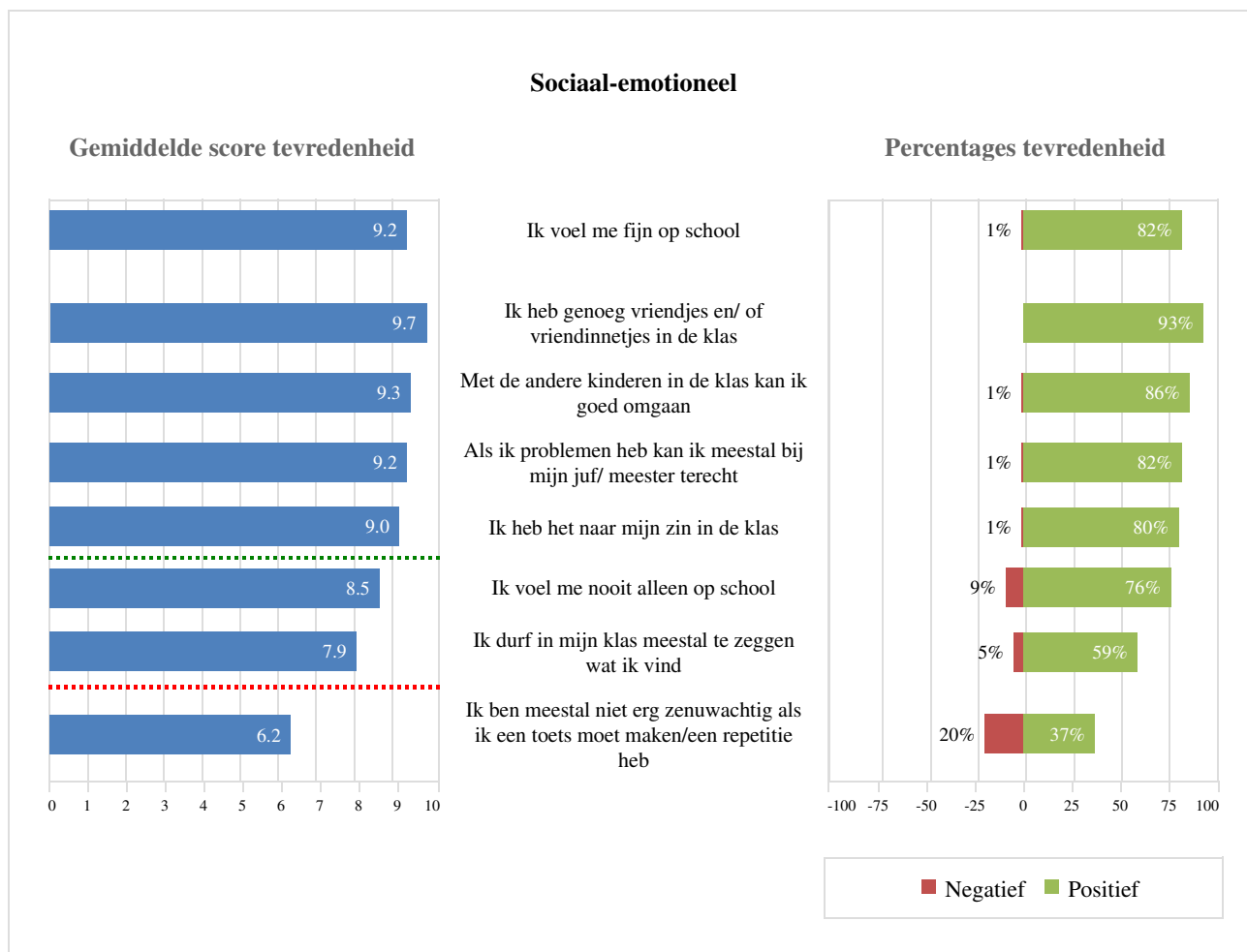
Er zijn geen deelaspecten waarover de leerlingen negatief gestemd zijn.

5.2.4 Sociaal-emotioneel

De leerlingen zijn zeer tevreden over het aantal vriendjes/vriendinnetjes dat zij hebben (9.7), over de omgang met andere kinderen (9.3), over de mate waarin zij terecht kunnen bij hun leerkracht bij problemen (9.2) en over de mate waarin zij het naar hun zin hebben in de klas (9.0).

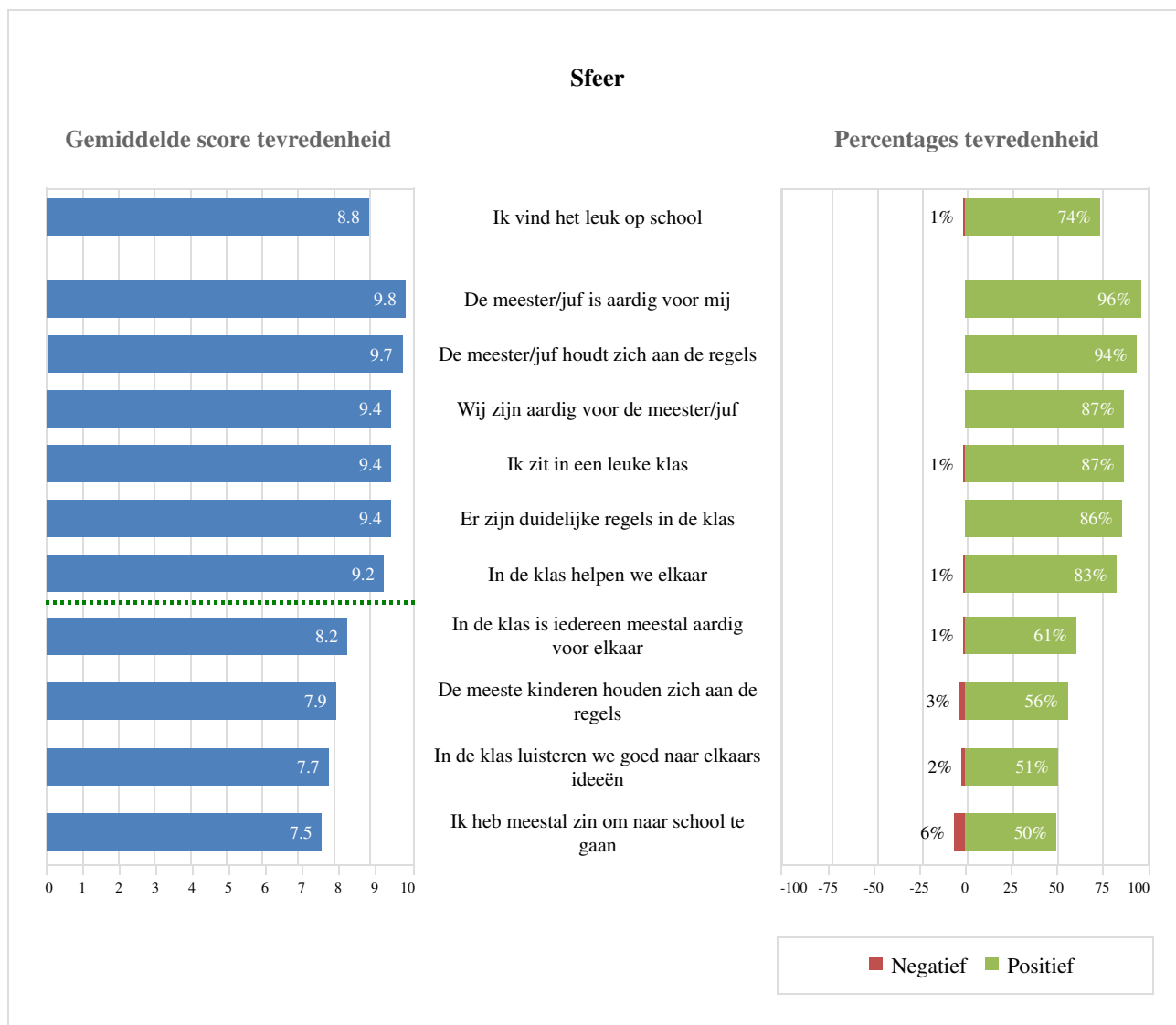
Relatief veel leerlingen zijn negatief gestemd over de mate waarin zij niet zenuwachtig zijn voor toetsen (6.2; 20% negatief).

5.2.5 Sfeer

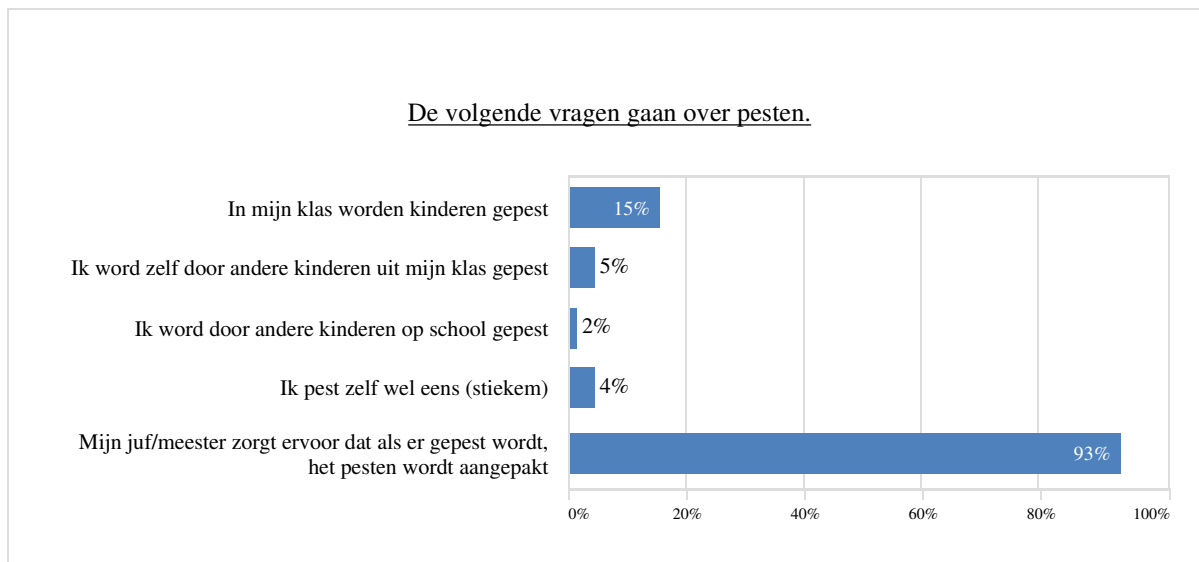
De leerlingen zijn zeer tevreden over de mate waarin de meester/juf aardig voor hen is (9.8), over de mate waarin de meester/juf zich aan de regels houdt (9.7), over de mate waarin zij aardig zijn voor de meester/juf (9.4), over de klas (9.4), over het hebben van duidelijke regels in de klas (9.4) en over de mate waarin zij elkaar helpen (9.2).

Er zijn geen deelaspecten waarover de leerlingen negatief gestemd zijn.

5.2.6 Pesten

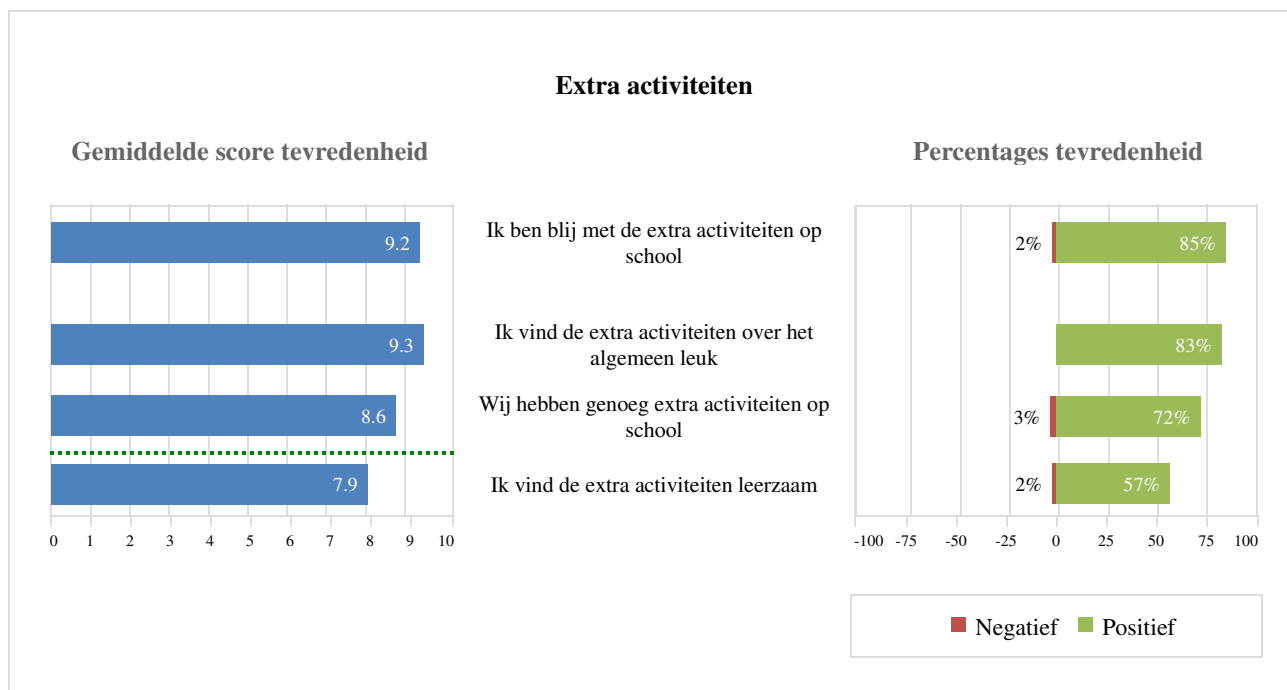
Aan leerlingen is een aantal uitspraken voorgelegd over pesten op school. In de onderstaande figuur ziet u per uitspraak het percentage leerlingen dat op de betreffende uitspraak 'ja' heeft geantwoord.

5.2.7 Extra activiteiten

De leerlingen zijn zeer tevreden over de mate waarin de extra activiteiten leuk zijn (9.3) en over de mate waarin er genoeg activiteiten worden georganiseerd (8.6).

Er zijn geen deelaspecten waarover de leerlingen negatief gestemd zijn.

6. Achtergrondkenmerken van de leerlingen

In deze paragraaf bieden we een weergave van een aantal kenmerken van de leerlingen die aan het onderzoek hebben deelgenomen.

